

Lågflödesmuddring Öljaren

Delprojekt interngödning " Actions against internal phosphorus loading in lakes and coastal waters"

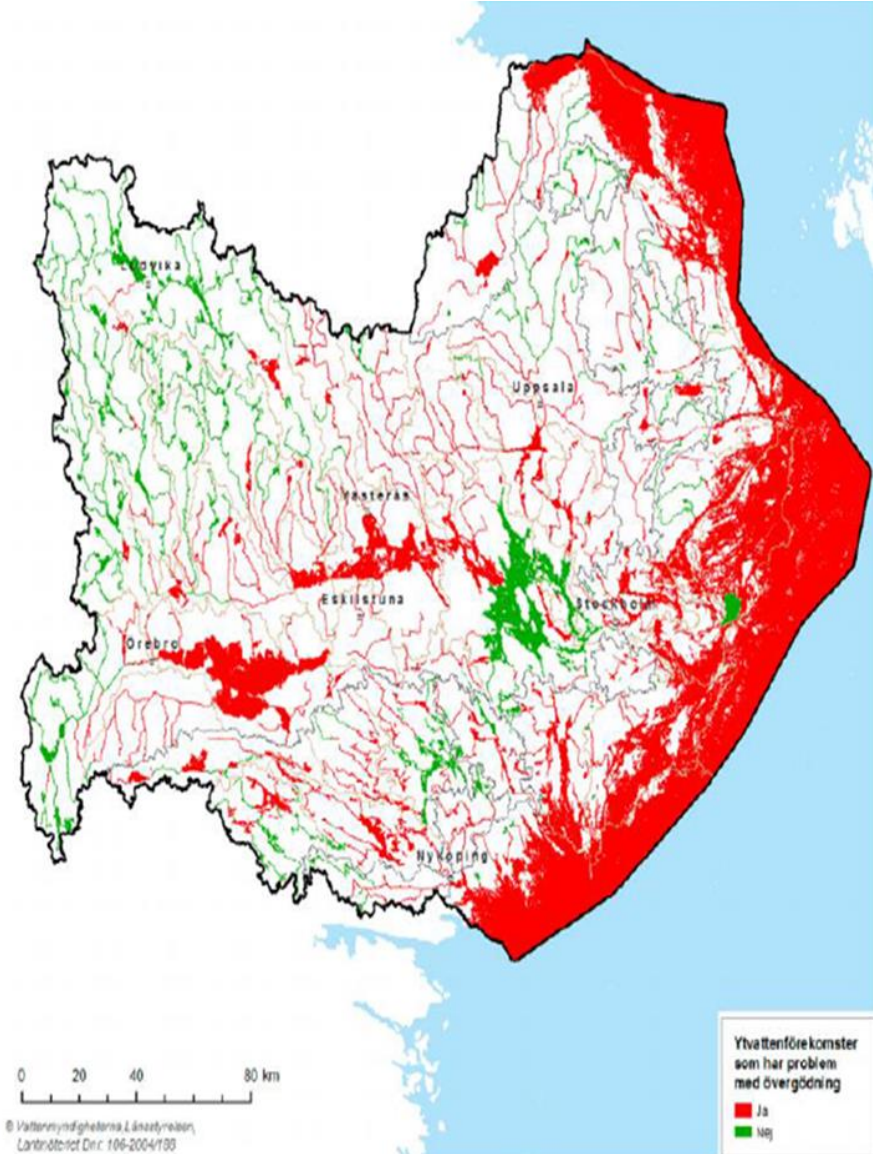
Havs
och Vatten
myndigheten

NEFCO

Status Öljaren

- Norra Östersjöns avrinningsområde
- Dålig status - rött
- Avrinning till Hjälmarens

Fem temaområden i LIFE IP Rich Waters

Externgödning

- policyinstrument, hästgårdar, dagvatten mm

Interngödning

- Öljaren, musslor, aluminiumfastläggning

Vattnets naturliga förbindelser

- Vandringshinder för fisk, vattenkraft

Miljögifter

- Koordinerade mätningar och mätdata, båtbottentvätt

Vattenplanering

- styrmedel och riktlinjer för vattendistriktet

Tillsammans når vi längre!

Havs
och Vatten
myndigheten

Hjälmarens
Vattenvårdsförbund

Ecopelag

Bioremed

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Länsstyrelsen
Norrbotten

ÖREBRO

VÄSTERÅS STAD

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

Smedjebacken
Energi & Vatten

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Länsstyrelsen
Norrbotten

ÖREBRO

VÄSTERÅS STAD

Upplands Väsby
kommun

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Länsstyrelsen
Västernorrland

SOLLENTUNA KOMMUN

Älvkarleby
kommun

Länsstyrelsen
Örebro län

Länsstyrelsen
Stockholm

Länsstyrelsen
Kalmar län

Katrineholms kommun

HEBY KOMMUN

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Länsstyrelsen
Västmanlands län

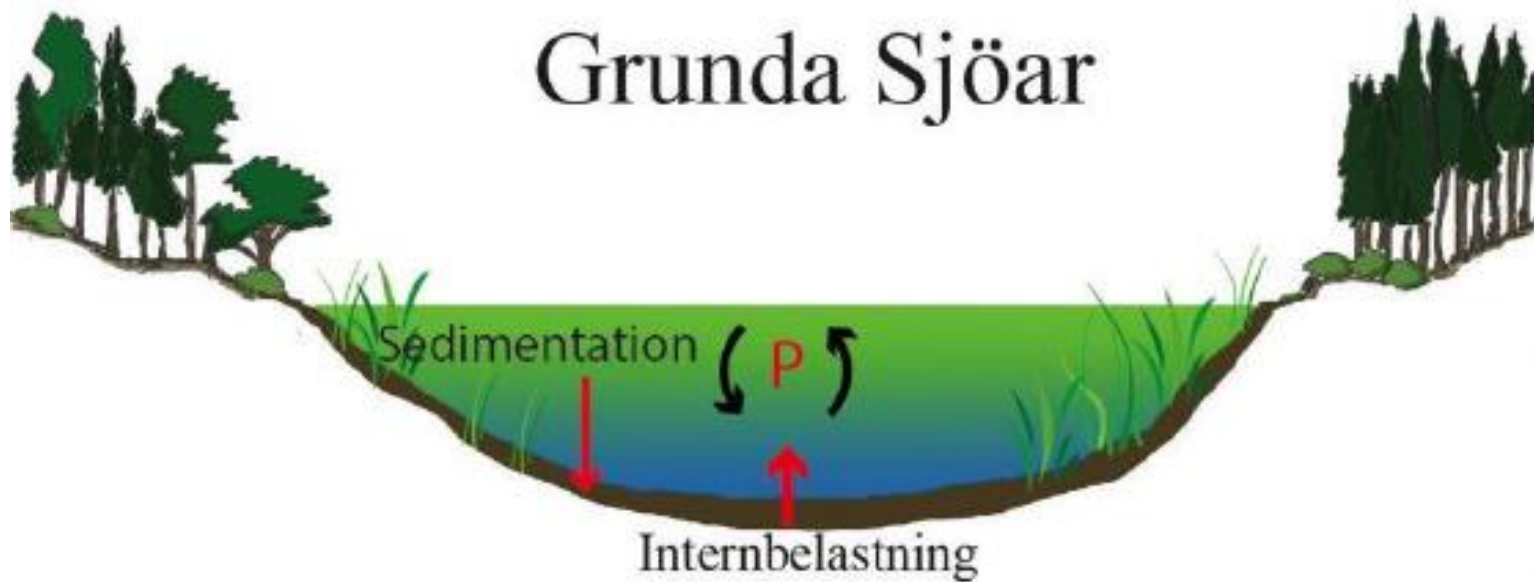
Bakgrund

- Fiskevårdsföreningens initiativ
- Rapport, förstudie Öljaren 2011
- Vattendragsgrupp Katrineholm-Vingåker
- Inventering och åtgärder enskilda avlopp
- Översyn reningsverk
- Riktad tillsyn miljöskydd på lantbruk

Algblomning, fiskdöd

Interngödning

Syftet med projektet

- Reduktion av fosforhalter i Öljaren genom minskad interngödning
- **Test av metoden lågflödesmuddring**
  - Minskad interngödning?
  - Funktion av teknik?
  - Slam ett fullgott alternativ till importerad gödning?
Ekonomi? LCA? Klimatfaktor?
  - Reducerad förekomst av algblomning?
  - Bottenfauna påverkas positivt?
  - Rekommenderad metod för andra?

Projektet i Öljaren

- Lägflödesmuddring av ytliga bottensediment med ny teknik. Slammet avvattnas och sprids som gödning på jordbruksmark
- Projektperiod 2017-01-01 till 2023-10-31 (LIFE) förlängning!
- Koppling till andra projekt inom Rich Waters
- Total budget ca 12,5 miljoner

Finansiering

- EU-bidrag samt kommunen ca 4,8 miljoner
- LOVA bidrag 765 000 kr
- Havs- och vattenmyndigheten, anslag 5 miljoner
- BASAP Fund, stiftelse €200 000

Havs
och Vatten
myndigheten

NEFCO

Förberedelser

- Vattenprovtagningar 1 ggr/mån i 18 mån
- Sedimentundersökningar 3 ggr
- Bottenkartering och bottenfauna 2017-2018
- Anmälan vattenverksamhet
- Fyra upphandlingar
- Tillstånd till muddring samt avvattning, spridning av sediment och återföring av rejektvatten maj 2020

Varför tillstånd?

Ger ett skydd och ramverk för verksamheten men också specifika skyldigheter som är reglerade i domen

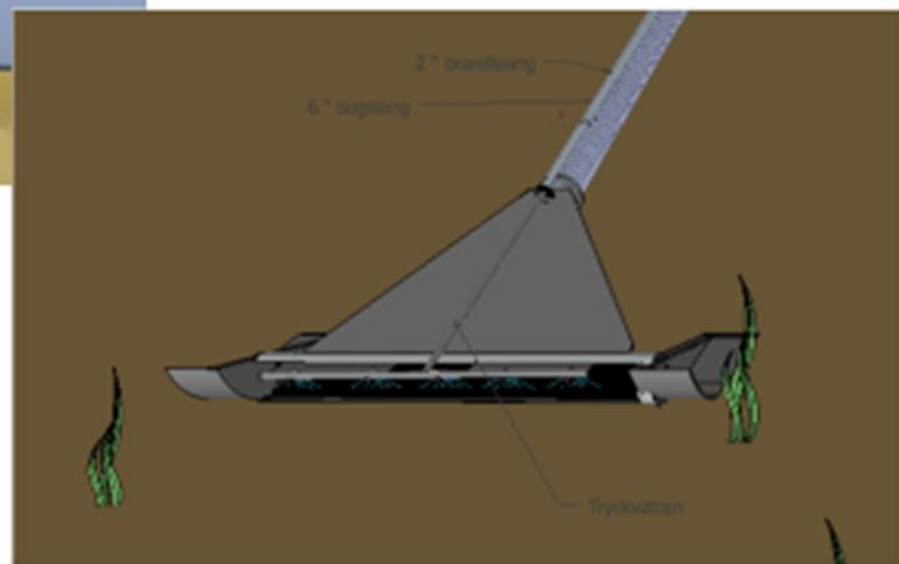
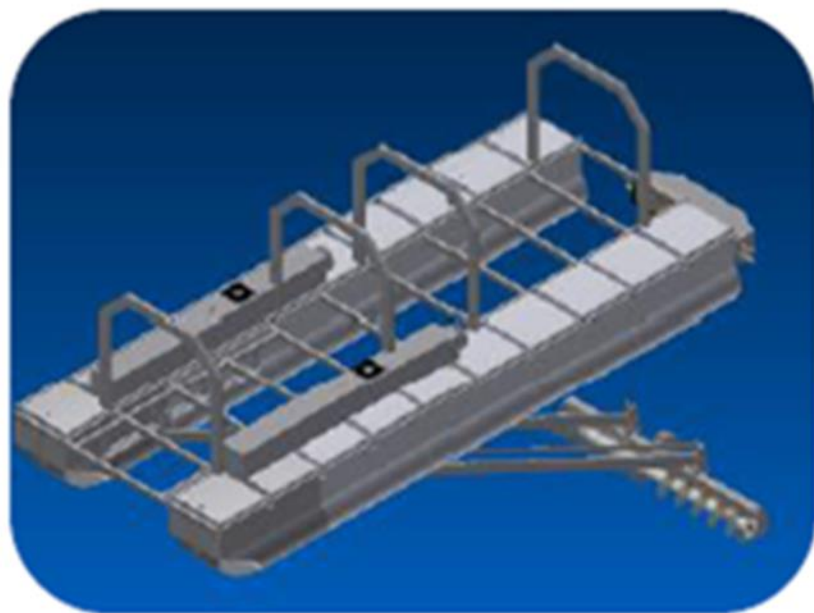
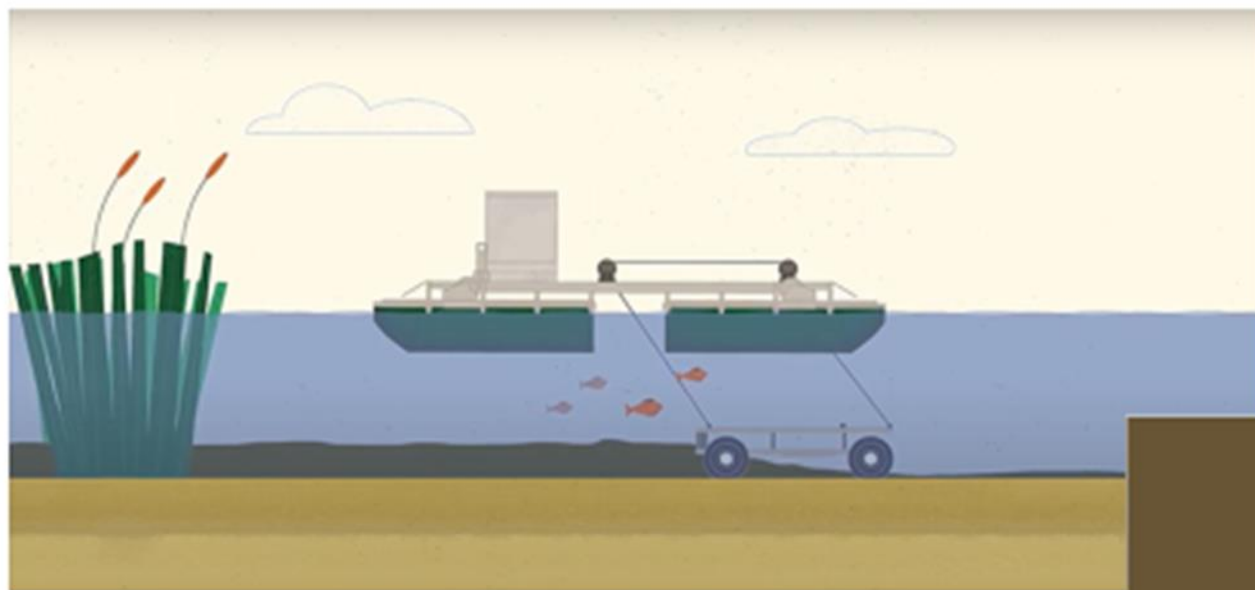
Tillstånd till vattenverksamhet enligt Miljöbalken för muddring av sediment 1-20 cm på markerade ytor om max 5000 m²/yta - upp till 10 ha i 10 år

Avvattna och lagra sediment samt återföra renat rejektivatten till Öljaren.

Villkoren i tillståndet

1. Allmänt villkor
2. Fågelhäckning och fisklek får inte påverkas
3. Muddrad yta ska redovisas på karta med koordinater
4. Kontrollprogram - försenat!
5. Rejektvattnet ska genomgå rening av susp och P.
6. Mellanlagring av muddermassor får inte bidra till näringsläckage
7. Sediment ska provtas och kontrolleras innan spridning. Rutin ska finnas i KP

Exempel på tekniker för lågflödesmuddring

Muddringpontonen

Muddringsenheten

Sediment

Geosäckar-avvattning

Sediment efter avvattning

Provtagning

Rejektvatten och tester

Geosäcken

- Geosäcken efter vintern

Vad händer nu?

- Fortsatt muddring i höst
- Studiebesök av ex monitorer EU

Förberedelser för våren

- Spridning på åkermark?
  - Befintlig utrustning
  - Slang – bevattning?
  - Stukor?
  - Mer prover
- Spridning i skog?

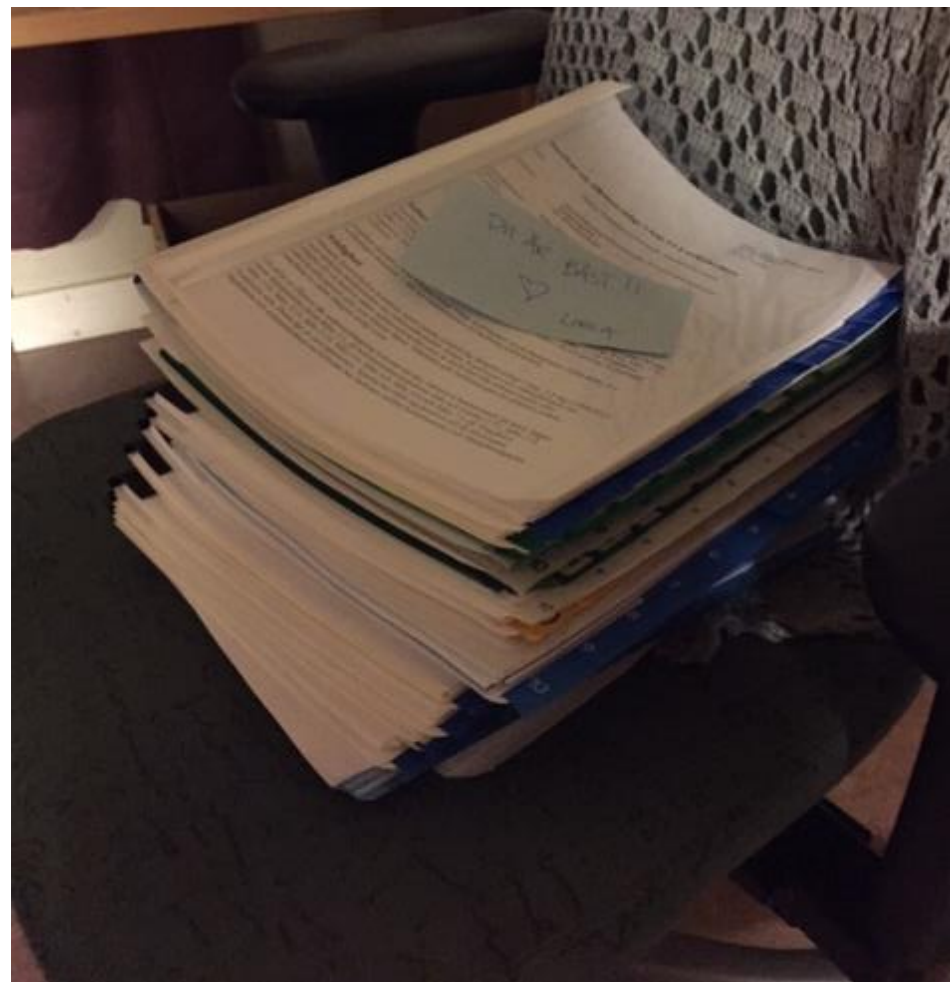
Mervärden!

- Deltar i Baltic Sea City Accelerator program (Helsinki april -22)
- Mässor och konferenser
- Nätverk och samarbetsyta för lågflödesmuddring
- Marknadsföring av projektet

Behov!! ”Lessons learned”

- Stor administration - ständig rapportering om ekonomi, resultat -ALLT!
- MÅSTE ha tillgång till resultat och underlag!
- Tillståndsansökan- ställer lagkrav!!
- Våra erfarenheter kommer spridas och ligga till grund för andra....
- Omvärldsbevakning viktigt!

Projektansökningar 2022

- LOVA- lokala vattenvårdsprojekt
- LONA- lokala naturvårdsinsatser
- Tuffo- Teknikutveckling och forskning inom förorenade områden
- WWF- Världsnaturfonden

Kontaktuppgifter:

Jenny Herbertsson,

Miljöstrateg/vattensamordnare, Projektledare

jenny.herbertsson@katrineholm.se

Linda Aldebert, Miljöstrateg/kommunekolog,
projektdeltagare

linda.aldebert@katrineholm.se

Telefon växel 0150-577 00